

ΚΑΡΑ-ΔΟΚΟΥΝ ΣΤΑ... ΕΞΑΜΙΛΙΑ

Για Ισθμούς <λαιμούς
γης... βραχονοσίδων μετα-
ξύ δύο θαλασσών> **καρ-
δοκούν** με **ηλεκτρονικούς
χάρτες** και πλούσια **προ-
παγάνδα** θέλοντας να
«κτυπήσουν», τι άλλο; Τα
«μαλακά υπογάστρια» της
Ε.Ε., καθώς υπάρχει **έντο-
νος ανταγωνισμός**.
Ο Ισθμός και το **καρ-δο-**
κώ έχουν μια σχέση με την
Κόρ-ινθο. Λέτε να «φέ-
ρουν» τα σύνορα στον
Κορ-ινθιακό;
Το **καρ-δοκώ** είναι σύνθε-
τη λέξη από το **κάρα** (κε-
φαλή) και **δοκώ**, -ώ (**έχω
εν τη κεφαλή ιδέαν τινά**
ελπιζώ, περιμένω).
Από την **κάρα** (κεφαλή),
παράγονται οι λέξεις:

κάρη-νον, **κρα-
νίον**, **κόρ-ση**
(κεφαλή), **κρό-
ταφος**, **κορ-
υφή**, **κρή-νη**
[ση' όπου **Κρα-
νών** (κεφαλή
της πηγής: κε-
φαλή)] και
Κόρ-ινθος
[Βεβαίως τα το-
πωνύμια που
λήγουν εις -
νθος (Ερύμα-
νθος), -**σος**
(Παρνα-**σός**), -
πτός (Υμη-**πτός**)
είναι προελληνι-
κά...].
Αλλά πόσο ται-
ριάζει αυτό το
Κόρ- (της **Κορ-
ινθου**) με τις πε-
ριγραφές του
τόπου:
**«ώσπερ κεφα-
λή εν τω σώμα-
τι, τοιουτοτρό-
πως η πόλις...
Κόρ-ινθος»**,
γράφει ο Σφρα-
ντζής (387, 20).
Είναι και ο...
Ακροκόρινθος.

Το πρώτο όνομα της **Κορ-
ινθου** ήταν **Εφύρη** (Ομ., **Ιλ.**,
Ζ 152).
«Εφύρα πιθανόν Αιολικός
τύπος αντί του
Εφόρα=σκοπιά και Εφυ-
ροι= οι κάτοικοι πόλεως
Κραννώνας, της καλουμέ-
νης το πάλαι Εφύρας» (Ι.
Πανταζίδου, **Λεξικόν Ομη-
ρικόν**, σ. 270).
Η **Κόρ-ινθος**, λοιπόν, η
«οφρυόεσσα» -κατά τον
Στράβωνα- **«Κάρα»** ή Εφύ-
ρα (**Κραννών**) έχει σχέση
με το **καρ-δοκώ**.
Να δούμε όμως και την
Ισθμός <λαιμός γης μετα-
ξύ δύο θαλασσών> ή **Εξα-
μίλιον**. (Ονομάστηκε έτσι
στους Βυζαντινούς επειδή
το πλάτος του στο στενότε-
ρο τμήμα ήταν **έξι μίλια**
[Αυτά τα **έξι** ναυτικά μίλια
που κυριαρχούν στους
«γκρίζους» χάρτες τους].
Ο **Ισθμός** παράγεται πιθα-
νόν από το **είο-ειμι** (του
είμι = πορεύομαι, ριζας
***i-**). Από το **είο-ειμι** η **είοθ-**
μη (= δίοδος) **«λεπτή δ' είο-
σθμη»**: στενή δίοδος (Ομ.,
Οδ., **Ζ** 264). Εδώ ανήκουν
ακόμη οι **ι-ταμός**, **ι-ός** (Βέ-
λος) κ.ά.
Αυτά για τους **ι-ταμούς**
(προκλιτικούς, **αυθάδεις**,
αναίδεις) «φίλους», που
αποτυπώνουν στους εξ-
ίτηλους χάρτες τους (αυ-
τούς που **εξθάφουν**) τα...
Εξάμια.

ΝΙΚΟΣ ΒΑΡΔΙΑΜΠΑΣΗΣ

10

ΠΑΡΑ-ΣΤΑΣΕΙΣ

Η ευκαιρία να επιδείξουμε εθνική ευελιξία

Του ΓΙΑΝΝΗ Π.
ΤΖΑΝΝΕΤΑΚΟΥ

Θα επιδεικνύαμε ελαφρότητα, κου-
φότητα και απειρία -μακριά από
μας όλα τούτα- αν επιχειρούσαμε
με βάση τις πρώτες εντυπώσεις να κρί-
νουμε τ' αποτελέσματα των εκ των προ-
τέρων χαρακτηρισθεισών ως κρίσιμων
επαφών της ελληνικής κυβερνήσεως με
τους κορυφαίους της διοίκησης στις

Ηνωμένες Πολιτείες.
Από την Ελλάδα ο κ.
Σημίτης εκκίνησε με
εθνοικανοεξαρτησια-
κές κορώνες και με
διαβεβαιώσεις ότι
του πρωθυπουργού ο
τράχηλος πιέσεις δεν
ανέχεται. Ορισμένοι
επαρκώς κακεντρε-
χείς σημειώνουν ότι τα
δημοσιώς λεχθέντα
από τον κ. Σημίτη θύ-
μιζαν προέφηβο ή παιδίσκη που φώνα-
ζε δυνατά μέσα στο έρεβος της νύχτας,
προκειμένου να καταπολεμήσει τον εύ-
λογο φόβο.

Οι κακεντρεχείς αυτά...

Ανεξαρτήτως της όποιας δραματο-
ποιήσεως για εμφανείς ή αφανείς λό-
γους, μια ελληνοαμερικανική συνάντη-
ση κορυφής ενέχει και εμπειριέχει κιν-
δύνους ως προς το ασθενέστερο σκέλος
της. Δεν απαιτείται ο εκάστοτε Τζωρτζ
Μπους να «φορέσει» βλουζόν κι αυ-
στηρό ύφος, ώστε να δημιουργήσει κλί-
μα, πως δεν ανέχεται ευθείας αρνήσεις.

Η χαώδης διαφορά ισχύος μεταξύ των
δύο χωρών αρκεί. Το δε γεγονός πως ε-
μείς μόνοι μας έχουμε χαρακτηρίσει τον
εκάστοτε πρόεδρο των ΗΠΑ «πλανη-
τάρχη», προδίδει ότι καταλαμβανόμε-
στε -ας πούμε- από δέος, όταν τον αντι-
κρίζουμε. Υπερβάλλουμε στην περι-
γραφή. Και δη σκοπίμως...

Οι -τρόπος του λέγειν- εν θερμώ
(και πάντως υπό το κράτος των αρχικών
συναισθημάτων) πρώτες δηλώσεις του
πρωθυπουργού, καθώς και οι επιμελώς
κατηργασμένες (άρα εκούσιες) διαρρο-
ές δεν αρκούν, ώστε να συναγάγουμε
συμπεράσματα. Όπως πάντοτε συμβαί-
νει σ' αυτές τις περιπτώσεις, μερικώς
πλήρη -και πάντως όχι ολοκληρωμένα-
συμπεράσματα θα συναχθούν στη μα-
κρά διαδρομή του χρόνου.

Αλλωστε ούτε η υπερταλαντική διοί-
κηση θα εξωτερικεύσει πάραυτα στοι-
χεία της πολιτικής της, τα οποία ήθελον
προκύψει από τις συναντήσεις της Πέ-
μπτης.

Παίζει -ή μάλλον ήδη έπαιξε- πολλά
ο Έλληνας πρωθυπουργός σ' αυτό το τα-
ξίδι. Ενα τμήμα της υστεροφημίας του
θα εξαρτηθεί εν πολλοίς από τις μεσο-
βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις της περί-
που 24ωρης παραμονής του στην Ουά-
σινγκτον. Ακριβώς εξαιτίας αυτής της
διαπίστωσης, η οποία δα δεν συνιστά
και καμιά ανακάλυψη αξία λόγου ή ε-
παίνου, ο κ. Σημίτης θα έχει ήδη εξα-
ντλήσει όλα τα περιθώρια προς προά-

Ο Κ. Σημίτης θα είχε
θωρακιστεί
αποτελεσματικότερα
αν συναντούσε
ή συζητούσε με τον
Κ. Καραμανλή

οπισθ της ελληνικών συμφερόντων επί
συζητηθέντων θεμάτων αμοιβαίου εν-
διαφέροντος.

Μ' άλλα λόγια ισχυριζόμαστε ότι, ε-
άν εντοπίστηκαν σημαντικές διαφορές
απόψεων, ουδέν αποχρώντα λόγο θα
είχε ο πρωθυπουργός να προσεγγίσει
την άλλη πλευρά. Ανέτως θα μπορούσε
να υπεκφύγει και να παραπέμψει τις ό-
ποιες αμερικανικές ιδέες στις ελληνικές
καλένδες. Δεν πρόκειται ο κ. Μπους
...να διατάξει και να επιτύχει την ανα-
τροπή της ελληνικής κυβερνήσεως!
Απλώς θ' αρχίσουν να κινούνται οι δια-
δικασίες προς δημοσιοποίηση της απα-
ρέσκειας έναντι της Αθήνας και προς
προώθηση των τουρκικών αντιλήψεων.
Βραδέως όλα τούτα. Και, ίσως, αφού θα
'χει ολοκληρώσει ο κ. Σημίτης την πρω-
θυπουργική θητεία του. Θα περάσει,
μάλιστα, στην ιστορία ως ο πρωθυπουρ-
γός ο οποίος δεν υπέκυψε.

Κάτι τέτοιο δεν έγινε και με τον Γε-
ώργιο Παπανδρέου; Λέγεται ότι
μέσες-άκρες ήγερσε άρνηση στον
πρόεδρο Τζόνσον, όταν τούτος πρότει-
νε κάποιες αναπροσαρμογές στο απο-
κλήθέν «Σχέδιο Ατσεσον» προς επιλύ-
ση (έκτοτε, Θεέ μου!) του Κυπριακού.

Το «Σχέδιο» δεν προωθήθηκε και α-
κόμα βλέπουμε τι επακολούθησε! Αν
είχε εφαρμοστεί (εντάξει, η ιστορία δεν
γράφεται με υποθετικούς λόγους...), δυ-
νατόν ο «Γέρος της Δημοκρατίας» να
μην είχε καταγραφεί ως αγέρωχος φο-
ρέας του «ΟΧΙ», αλλά η Κυπριακή Δη-
μοκρατία θα ήταν περισσότερο αχέ-

ραιο από όσο είναι τώρα.

Αυτή η κάπως αυθαίρετη ιστορική α-
ναδρομή δεν επιχειρεί να συστήσει
-και δη εκ των υστέρων- διαλλακτικό-
τητα στο Κυπριακό, αλλά απλώς υπαι-
νίσσεται ότι ορισμένες τακτικές κινή-
σεις θα έπρεπε να διακρίνονται από με-
γαλύτερη ευελιξία. Και ευελιξία δεν
σημαίνει ευκαμψία και ευλυγισία ντε
και καλά...

Αν είχε αξιολογηθεί ως χρήσιμη μια
τοιούτου είδους τακτική, θα έπρεπε να
είχε προηγηθεί μια απόπειρα, ώστε να
υποστεί συγκεκριμένη επεξεργασία.
Και μάλιστα, από μια φάση και μετά, ε-
κτός των κυβερνητικών εργαστηρίων.

Ισχυριζόμαστε, δηλαδή, ότι θα είχε
αποτελεσματικότερα θωρακιστεί ο κ.
Σημίτης, αν -προβαίνοντας σε μια κίνη-
ση εθνικού βεληνεκούς- καλούσε στο
Μεγαρομαξίμου τον κ. Κώστα Καρα-
μανλή ως αρχηγό της αξιωματικής αντι-
πολίτευσης και συζητούσε μαζί του όλες
τις προοπτικές επί των βασικών θεμά-
των, τα οποία ούτως ή άλλως θα ετίθε-
ντο επί τάπητος στην Ουάσινγκτον. Δεν
ήταν αναγκαίο να επιδιώξει συναπόφα-
ση, διότι κάτι τέτοιο θα συνιστούσε α-
παλλοτρίωση του δικαιώματος του κυ-
βερνή, αλλ' όμως θα μπορούσε να επι-
τευχθεί ένα «σκαρίφημα» στοιχειωδών
συμπτώσεων.

Δυστυχώς, δεν είχε την αναγκαία
έμπνευση αλλά και τη συνακό-
λουθη μεγαλοπρέπεια. Ετσι προ-
σέφερε την ευκαιρία στον πολιτικό α-
ντίπαλό του να τον υπερκεράσει, εκδη-
λώνοντας τη γενική συμπαράστασή του,
η οποία φυσικά δεν σημαίνει εν λευκώ
εξουσιοδότηση. Πέραν του θεαθήναι,
χάθηκε μια ευκαιρία να επιτευχθεί ε-
θνική ευελιξία.

Στοιχείο τακτικής πολύτιμο. Και ευ-
καιρίες δεν δημιουργούνται συχνά...

ΣΠΥΡΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

«Γιατί είπαμε ναι στη χρήση κυττάρων από έμβρυα»

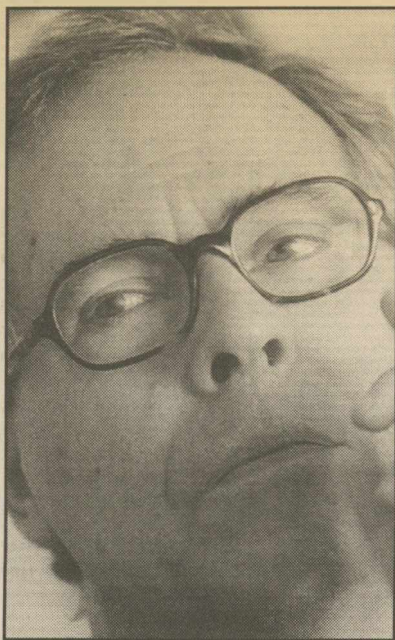
Ο Σπύρος Σημίτης είναι καθηγητής Εργατικού Δικαί-
ου στο Πανεπιστήμιο Φρανκφούρτης (Μάιν) και πρώην
αρμόδιος της Υπηρεσίας Προστασίας Δεδομένων του
κρατιδίου της Εσσης. Εδώ και χρόνια είναι επικεφαλής
του γερμανικού Εθνικού Συμβουλίου Ηθικής που ασχο-
λείται με ζητήματα κλωνοποίησης σε συνδυασμό με τα
νομικά δικαιώματα χρήσης εμβρυονικών κυττάρων και
την τάση «εμπορευματοποίησης» εργαστη-
ριακών κυτταρικών παρασκευασμάτων. Στη
συνέντευξή του μιλά για τις προοπτικές εξέ-
λιξης στο συγκεκριμένο τομέα κυτταρολογι-
κής έρευνας, τονίζοντας τις, επιβλαβείς για
την ίδια, τάσεις της σύγχρονης επιστήμης
για οικονομικά οφέλη.

ΕΡ. Υπό την εποπτεία σας το Εθνικό Συμ-
βούλιο Ηθικής απεφάνθη με πλειοψηφία ν-
πέρ της εισαγωγής εμβρυονικών κυττάρων
στη Γερμανία. Όσοι ασκούν κριτική στο Συμ-
βούλιο του προσάπτουν πως στηρίζει τις κυ-
βερνητικές προθέσεις. Εσείς, γιατί υποστηρί-
ξατε τελικώς την, έστω και περιορισμένη, ει-
σαγωγή εμβρυονικών κυττάρων, αφού συ-
γκαταλέγετε στους επιφυλακτικούς απέναντι στην έρε-
να με το συγκεκριμένο υλικό;

ΑΠ. Αμφιταλαντεύτηκα επί μακρόν ανάμεσα στην
πρόταση αποδοχής της εισαγωγής εμβρυονικών κυττά-
ρων και της πιθανότητας αναβολής της. Ενα μορατόρι-
οιμ θα προσέφερε πολλά οφέλη - δυστυχώς, όμως, στο
πλαίσιο του θερμού πολιτικού κλίματος που κυριαρχεί,
δεν θα είχε ελπίδες επιβίωσης. Η εισαγωγή εμβρυονικών
κυττάρων έχει προθεσμία τριών ετών ούτως ώστε μένει
αρκετός καιρός για την οριστική επικύρωση της απόφα-
σης, γεγονός που εξαρτάται από το εάν η έρευνα με το
συγκεκριμένο υλικό θα γίνει τελικώς αποδεκτή ή όχι. Δεν
έχω αποστασιοποιηθεί από το σκεπτικισμό μου, αφού για
εμένα πρόκειται για βασικά ερωτήματα στον τομέα πο-
λιτικής της έρευνας.

ΕΡ. Που θα συνίσταται σε τι ακριβώς;

ΑΠ. Η έρευνα δεν πρέπει να κατευθύνεται από τις ε-
κάστοτε σύγχρονες τάσεις της εποχής και η ενασχόληση
με τα εμβρυονικά κύτταρα συγκαταλέγεται σ' αυτές. Αν
τα γερμανικά κρατίδια ξεχωριστά και η ομοσπονδιακή
κυβέρνηση αποφασίζουν να επενδύσουν μαζί στην έ-
ρευνα με ενήλικα κύτταρα θα είχαμε εντελώς διαφορετι-
κά αποτελέσματα. Πέραν τούτου πρέπει να μιλήσουμε
για την ηθική της έρευνας. Οτι όσοι ασκούν κριτική στην

Ο νομικός
Σπύρος
Σημίτης
μιλά στη
γερμανική
επιθεώρηση
«Ντερ
Σπίγκελ» για
το ρόλο του
Συμβουλίου
Ηθικής

έρευνα με τα εμβρυονικά κύτταρα υφίστανται τέτοιες
πιέσεις χρονικές σχετίζεται και με το γεγονός πως οι ε-
ρευνητές έχουν στόχο να εξασφαλίσουν πατέντες σε έ-
ναν τομέα πρωτοφανών διαστάσεων. Εάν, όμως, όλο το
χρόνο δημοσιεύονται τα ονόματα των νέων εκατομμυρι-
ούχων της γενετικής -όπως συμβαίνει στις ΗΠΑ- όταν τα
Πανεπιστήμια ιδρύουν από κοινού με τους ερευνητές α-
νώνυμες εταιρείες, τότε είναι φανερό πως βαδίζουμε σε
ένα πεδίο όπου μετρά μόνον το κέρδος. Όμως, η έρευνα
που προσανατολίζεται στο μέγιστο δυνατό κέρδος είναι
κάτι αφύσικο και ατελές.

ΕΡ. Η έρευνα για τα εμβρυονικά κύτταρα θεωρείται
πολύ επικερδής, αφού μεταξύ άλλων προσφέρει προοπτι-
κές για θεραπευτικές εφαρμογές ανιάτων, μέχρι τώρα, α-
σθενειών - κάτι που παραδέχεται ακόμη και το Συμβούλιο
στην απόφασή του.

ΑΠ. Κανείς δεν μπορεί να αγνοήσει τις ελπίδες στο थे-
ραπευτικό τομέα. Όμως, οι επιστήμονες του Συμβουλίου

Ηθικής επανειλημμένως διατύπωσαν με σαφήνεια ότι
δεν προβλέπονται τέτοιες εφαρμογές μέσα σε σύντομο
χρονικό διάστημα κι όποιος βασίζεται σε πιθανές θερα-
πευτικές επιτυχίες πορεύεται προς τον καταθρυμματισμό
των ελπίδων κι όποιος καταδεικνύει μια μανία και απλη-
στία για πατέντες εκφυλίζει την επιστήμη - και πρέπει να
δημιουργεί συνεχώς μια εντύπωση «βιτρίνας», ότι βρί-
σκεται στα πρόθυρα της «μεγάλης ανακάλυψης», που υ-
πόσχεται μεγάλα οικονομικά οφέλη, ενώ κατά βάθος
γνωρίζει πως δεν είναι έτσι.

ΕΡ. Σε τι συνίσταται το λάθος, όταν ερευνητές σαν τον
Ολίβερ Μπρίστλερ από τη Βόννη κατοχυρώνουν τα νομι-
κά δικαιώματα για τη διαδικασία παρασκευής νευρικών
κυττάρων από την επεξεργασία εμβρυονικών κυττάρων;

ΑΠ. Δεν εκφράζω άποψη για μεμονωμένες περιπτώ-
σεις. Σε γενικές γραμμές, όμως, η εξασφάλιση πατέντας
αποπροσανατολίζει την πανεπιστημιακή έρευνα από τον
πρωταρχικό σκοπό της - που δεν είναι άλλος από τη δι-
εύρυνση (και τον «πολλαπλασιασμό») της γνώσης. Εχω
σκοπό να επιμείνω ώστε να συζητηθεί διεξοδικώς το θέ-
μα της βιο-πατέντας στο Συμβούλιο.

ΕΡ. Οι υπέρμαχοι της εισαγωγής εμβρυονικών κυττά-
ρων μέσα στο Συμβούλιο Ηθικής διατυπώνουν το επιχει-
ρημα πως σε πρώιμο στάδιο το έμβρυο δεν διαθέτει απε-
ριόριστα δικαιώματα για την προστασία του. Πού εντοπί-
ζεται η αντίθεση προς τις γονιδιακές εξετάσεις των τεχνη-
τών παραγόμενων εμβρύων - τη μέθοδο προ-εμφυτευτι-
κής διάγνωσης (Pae-implantations Diagnostik, PID) που
μέχρι στιγμής απαγορεύεται στη Γερμανία;

ΑΠ. Στο Συμβούλιο πρέπει να συζητηθεί το ταχύτερο
και το θέμα της διάγνωσης πριν από την εμφύτευση. Κι ε-
κεί θα αποφασιστεί η κατεύθυνση την οποία θα ακολου-
θήσει η κοινωνία μας και τα όρια που θα θέσει στη γε-
νετική τεχνολογία. Εγώ πιστεύω, πως μία κοινωνία που δεν
αποδέχεται τις ασθένειες και τις κληρονομικές «περιττές» δεν
είναι παρά μία απάνθρωπη κοινωνία και είμαι πεπεισμέ-
νος ότι με τη μέθοδο προ-εμφυτευτικής διάγνωσης (PID)
θα ξεκινούσε μία διαδικασία επιλογής («Selektion»).
Συγχρόνως θα επικρατούσε μία άποψη ότι είναι δυνατόν
ν' αντιμετωπίσει κανείς τα παιδιά ως «κατά παραγγελία
προϊόντα». Και δεν μπορούμε να επιτρέψουμε κάτι τέ-
τοιο, δηλαδή οι πλούσιοι να αποκτούν «παιδιά Αερμάν»
και οι άποροι να υποχρεώνονται ν' αρκεστούν σε ένα
«παιδί από το σουπερμάρκετ της γειτονιάς»....

Επιμέλεια: ΟΛΓΑ ΚΟΛΙΑΤΣΟΥ
koliatsu@enet.gr

Τώρα
Αρχείο